

این مرحله نیز شامل فعالیت‌های مختلفی است. اطلاعات یکی از اقسام کوشش‌های تحقیقاتی می‌باشد.

۲- تعریف و ملاحظات کلی-

اعلام Denonciation عبارت از عملی است که بموجب آن يك يا چند نفر كه خود شخصاً طرف دعوی یا ذینفع در آن نباشند مقامات پلیسی و قضائی را از وقوع جرم آگاه می‌کنند.^۱

اعلام دارای دو مفهوم است. مفهوم وسیع و مفهوم مسدود اینك هريك از آنها را ذیلاً موضوع بحث قرار می‌دهیم.

۳- الف اعلام بمعنای وسیع كلمه شامل شكایت - اعلام بمعنای اخص و سایر اظهارات می‌باشد.^۲

۴- ب- اعلام بمعنای اخص باشكایت و دیگر اظهارات تفاوت دارد.^۳
اختلاف بین مفاهیم مزبور از لحاظ موضوعی است یعنی موضوع شكایت عبارت از استماع اظهارات زیاندیده از عمل مجرمانه است بوسیله صاحب منصب پلیس قضائی مجازات او را خواستار می‌گردد نهایت آنكه شكایكی کسی است كه از وقوع جرم ضرر برده است اعم از آنكه ضرر مالی باشد یا جانی یا حیثیتی یا همه اینها در صورتیكه اعلام كنده بمعنای اخص كلمه متضرر از جرم نیست بلكه فقط مطلع از وقوع آنست اعم از آنكه استطلاع اوعینی باشد (مشاهده) یا غیر آن (مطلع - مخبر).

1- Bouzat, Pinatel: Traité De Droit Pénal Et De Criminologie. II. Dalloz, 1970. p. 1171.

2- Enquete De police C. T. I. 1964. p. 1.

3- IBD.

4- Parra, Montreuil: Traité de Procédure Pénale Policiere Quillet 1970 p. 230.

تحقیق از: دکتر ولی‌الله انصاری

اعلامات از نظر حقوق جزای تطبیقی

۱- مقدمه در کلیات:

میدانیم وقتی جرمی اتفاق می‌افتد جامعه عکس العمل‌های مختلفی در برابر مرتکب آن از خود نشان می‌دهد یکی از این عکس العمل‌ها طرح دعوی کیفری و تعقیب مجرم است. تعقیب مجرم وقتی ممکن می‌گردد که وقوع جرم مسلم شود مسلم شدن وقوع جرم مستلزم انجام فعالیت‌هایی است. قسمتی از این فعالیت‌ها را تحقیقات گویند تحقیقات دارای مراحل مختلف است یکی از آن مراحل، مرحله اطلاعاتی است که به مرحله پلیس قضائی نیز معروف شده است.^۲

1- Stefani, Levasseur, Dt Pénae Général, Dalloz. 1970. P 6063, 293-381.

2- Ibid

- اعلام بمعنای اخص با گزارش ماموران رسمی نیز تفاوت دارد چه:
اولاً- اعلام بمعنای اخص بوسیله مامور رسمی دولت بعمل نمی آید زیرا
مامور دولت موظف است مراجع قضائی را از وقوع جنحه و جنایت آگاه سازد (ماده
۲۰ ق. ۱. د. ک. ایران) و (ماده ۴۰ ق. ۱. د. ک. فرانسه) و طریقه اخیر گزارش نام دارد
نه اعلام بمعنی اخص.

ثانیاً- اعلام بمعنای اخص توسط اصحاب دعوی بعمل نمی آید. جز در برخی موارد
که اصحاب دعوی تکلیف قانونی به اعلام دارند^۲ (مواد ۴۸-۸۴ و ۳۹-۴۸ مابعد آ. د. ک.
ایران و مواد ۶۸-۶۲ و ۶۳ مابعد ۱. د. ک. فرانسه)

۵- هر چند که اعلام کننده بمعنای اخص کلمه، در برابر نظریه گروهی از حقوق
دانان فقط اشخاص عادی و غیر موظف را در بر می گیرد^۳ در نظریه گروه دیگری از علماء
اعلام کننده بمعنای اخص شامل هر کسی میشود که بطور مستقیم یا غیر مستقیم از وقوع جرمی
چون قتل و سرقت و توطئه بر ضد امنیت و نظایر آن مطلع میگردد و این اطلاعات را در اختیار
مراجع قضائی، پلیسی صالحه قرار میدهد اعم از اینکه مکلف به اعلام باشد یا چنین
تکلیفی را نداشته باشد^۴

۶- طرح مطالعه اعلامات. با شناسایی اعلامات (شماره های ۵-۲) اینک آنها
را در چهار قسمت مطالعه می نماییم - چه کسانی مکلف با اعلام هستند (قسمت اول) -
شکل و محتوای اعلامات (قسمت دوم) - چه کسانی اعلامات را می پذیرند و چه اقدامی
در مورد آن ها بعمل می آورند (قسمت سوم) - اعتبار و ارزش قضائی اعلامات
(قسمت چهارم) -

۱- کمیسرهای پلیس وقائم مقام آنان همینکه از وقوع جرمی مطلع شدند هر گاه جرم
بدرجه جنایت باشد فوراً مراتب را بملعی العموم یا معاون او اطلاع میدهد . . . (ماده
۲۰ ق. ۱. د. ک. ایران)

1- Stefani, Levasseur. Op. Cit, p.p, 223-224

2- Ibid.

3- Ibid,

4- Enquête de Police, IBD, p. 1.

قسمت اول

چه کسانی مکلف با اعلام هستند:

- اصول و تقسیمات - اصل آنست که هیچکس مکلف با اعلام و قایع اعم از
مجرمانه یا غیر آن نیست این اصل، از فروع اصل آزادی و اصل تساوی میباشد اما
گاهی قانونگذار بنابه پاره ای مصالح اجتماعی ممکن است بعضی اشخاص را مکلف سازد
که مقامات رسمی را از وقوع حادثه ای مستحضر نمایند.

- معمولاً قوانین و رویه قضائی کشورها اعلامات تکلیفی را به اعلامات رسمی
و اعلامات عادی تقسیم میکنند.

اعلامات رسمی. اعلاماتی است که بوسیله مستخدمین دولتی بر حسب تکلیف
یا صلاحیت آنها بعمل می آید. نمونه های زیر از آن جمله میباشد:

اول- در سیستم ایرانی: برای بیان اقسام مصادیق اعلامات رسمی ابتدا آنها
را از متن قوانین و مقررات استخراج و سپس استنتاج مینمائیم:

نمونه‌هایی از اعلامات رسمی در قانون مجازات عمومی:

- ۱- طبق ماده ۲۷۵ قانون مجازات عمومی (هرگاه معلوم شود یکی از ضابطان دادگستری^۱ یا سایر مأمورین صلاحیتدار از وجود اماکن نامبرده یا اشخاص مذکور در بند چهار^۲ مطلع بوده و مراتب را به دادسرا اطلاع ندهند به حبس چندماه‌ای از سه‌ماه تا یکسال محکوم میشوند همین مجازات درباره مأمورین مذکور مقرر است در صورتیکه گزارش برخلاف داده باشد).
- ۲- برابرماده ۲۸۵ (ق.م.ع) هر مفتشی که ضمن تفتیشات اداری کشف جرم عمومی نموده و بمقامات مافوق اطلاع ندهد علاوه بر انفصال ابد از خدمات دولتی بدو یا سه سال حبس چندماه محکوم خواهد شد.
- ۳- مطابق ماده ۲۰ ق. ۱ د.ک - کمیسرهای پلیس وقائم مقام آنان همینکه نمونه‌هایی از اعلامات تکلیفی در قانون آیین دادرسی کیفری ایران:
از وقوع جرمی مطلع شدند هرگاه جرم بدرجه جنایت باشد فوراً مراتب را بمدعی‌العموم یا معاون او اطلاع میدهند....).
- ۴- برحسب ماده ۷۲ ق. ۱ د.ک «هرگاه مستظنی درجین تحقیقات جرمی، کشف جرم دیگری بنماید که به جرم اولی مربوط نیست، اقدامات لازمه را.... کرده مراتب را بمدعی‌العموم اطلاع میدهد و....».
- ۵- برابرماده ۳۴ آ.د.ک «مقامات و اشخاص رسمی در مواردیکه باید امر

- ۱- ضابطین دادگستری در ماده ۱۹ ق. ۱ د.ک و سایر موارد دیگر احصاء شده‌اند مانند دادستان - بازپرس کلانتریس.
- ۲- بند ماده ۲۷۵. اشخاصیکه در قمارخانه یا پیا له فروشی یا دارما کنی که برای استعمال شیوه یا تریاک یا مرین یا هروئین یا کواکین یا بنگ یا چرس دایر گردیده قبول خدمتی کرده یا ددائر کردن آنها بنحوی از انحاء شرکت یا کمک نمایند.

جزائی را تعقیب نموده مراتب را به مدعی‌العموم اطلاع میدهند».

۶- طبق ماده ۲۱۵. ۱ د.ک اداره نظمیه و مأمورین دولتی هرگاه جرائمی کشف کنند که رسیدگی آن راجع بامحاکم صلیحه باشد به محاکم صلیحه اطلاع میدهند.

نمونه‌های دیگری از اعلامات تکلیفی در قوانین و مقررات اداری ایران:

۷- موافق ماده ۲۶۷ قانون تشکیل ایالات و ولایات مصوب ۴ ذیقعد ۱۳۲۵

هجری قمری^۱

«در مواردیکه مدیر ضبطیه بتوسط دهباشی‌ها از وقوع جنحه و جنایت و قیاحتی از قبیل قتل و سرقت و حریق عمدی و تقلب در مسکوکات و اسناد دولتی و ملی و بانکها و غیره مطلع میشود باید فوراً مراتب را بمدعی‌العموم یا معاون او اطلاع دهد و اقدامات اولیه را برای جلوگیری از اعمال شنیعه و توقیف جانی و تحقیقات اولیه بعمل آورد».

۸- ماده ۱۵ قانون تقسیمات کشوری و وظائف فرمانداران و بخشداران مصوب ۱۶

آبان ماه ۱۳۱۶^۲

«مأمورین شهر بانی و امنیه مکلف هستند حوادث و اتفاقات محلی را بفرماندار

اطلاع داده و دستورات قانونی او را بموقع اجراء گذارند»^۳.

۱- کشاورز صدر، آئین و رویه دادرسی کیفری از انتشارات ابن سینا تهران ۱۳۴۸

ص ۶۳

۲- مجموعه قوانین و مقررات مربوط به وزارت کشور، چاپ وزارتتی، تهران ۱۳۴۶

ص ۱۲۴.

۳- بسیاری از موارد قانون تشکیل ایالات و ولایات مصوب ۱۳۲۵ هجری قمری بوسیله

قانون تقسیمات کشوری مصوب ۱۳۱۶ و قوانین دیگر خصوصاً قانون ۱ د.ک و قوانین شهر دارها نسخ شده است (تحقیقات نگارنده).

۱۲- برابرماده ۹۷ آئین نامه مزبور آژان باید خدمتش مشاهده نموده شفهاً به کمیساریای محلی که در آنجا خدمت مزبور انجام یافته را پورت دهد و راپورت مزبور پس از اتمام خدمت داده میشود مگر در صورتیکه موقع اقتضای فوریت داشته باشد.

۱۳- مطابق ماده ۲۶۰ آئین نامه مزبور در مورد وقوع یا کشف جنایتی پلیس تأمینات مکلف است راپورت قضیه را که رخ داده تهیه نموده با تعیین نوع جرم بدون تأخیر برای مدعی العموم بفرستد

۱۴- ماده ۲۵۶ آئین نامه وظایف و کارمندان اداره پلیس راه آهن دولتی ایران

مصوب بهمن ماه ۱۳۳۳ (۱) (۲)

(افراد پلیس بمحض اطلاع از وقوع بزه باید نزدیکترین ارشد و رئیس خود را از چگونگی امر مستعصر نموده طبق دستورات صادره انجام وظیفه نمایند).

۱۵- ماده ۶۷ آئین نامه قانون ثبت احوال مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۱۹ در مواقعی که فوت در اثر جنایتی واقع شده باشد مأمورین شهربانی و امنیه برطبق ماده ۴۷ مکلف با اعلام واقعه به نماینده ثبت احوال میباشند.

طبق مواد ۱۶-۲۷-۲۸-۴۴-۵۵-۵۶-۵۷-۵۸-۵۹-۶۰-۶۱-۶۲-۶۳-۶۴-۶۵-۶۶-۶۷-۶۸-۶۹-۷۰-۷۱-۷۲-۷۳-۷۴-۷۵-۷۶-۷۷-۷۸-۷۹-۸۰-۸۱-۸۲-۸۳-۸۴-۸۵-۸۶-۸۷-۸۸-۸۹-۹۰-۹۱-۹۲-۹۳-۹۴-۹۵-۹۶-۹۷-۹۸-۹۹-۱۰۰-۱۰۱-۱۰۲-۱۰۳-۱۰۴-۱۰۵-۱۰۶-۱۰۷-۱۰۸-۱۰۹-۱۱۰-۱۱۱-۱۱۲-۱۱۳-۱۱۴-۱۱۵-۱۱۶-۱۱۷-۱۱۸-۱۱۹-۱۲۰-۱۲۱-۱۲۲-۱۲۳-۱۲۴-۱۲۵-۱۲۶-۱۲۷-۱۲۸-۱۲۹-۱۳۰-۱۳۱-۱۳۲-۱۳۳-۱۳۴-۱۳۵-۱۳۶-۱۳۷-۱۳۸-۱۳۹-۱۴۰-۱۴۱-۱۴۲-۱۴۳-۱۴۴-۱۴۵-۱۴۶-۱۴۷-۱۴۸-۱۴۹-۱۵۰-۱۵۱-۱۵۲-۱۵۳-۱۵۴-۱۵۵-۱۵۶-۱۵۷-۱۵۸-۱۵۹-۱۶۰-۱۶۱-۱۶۲-۱۶۳-۱۶۴-۱۶۵-۱۶۶-۱۶۷-۱۶۸-۱۶۹-۱۷۰-۱۷۱-۱۷۲-۱۷۳-۱۷۴-۱۷۵-۱۷۶-۱۷۷-۱۷۸-۱۷۹-۱۸۰-۱۸۱-۱۸۲-۱۸۳-۱۸۴-۱۸۵-۱۸۶-۱۸۷-۱۸۸-۱۸۹-۱۹۰-۱۹۱-۱۹۲-۱۹۳-۱۹۴-۱۹۵-۱۹۶-۱۹۷-۱۹۸-۱۹۹-۲۰۰-۲۰۱-۲۰۲-۲۰۳-۲۰۴-۲۰۵-۲۰۶-۲۰۷-۲۰۸-۲۰۹-۲۱۰-۲۱۱-۲۱۲-۲۱۳-۲۱۴-۲۱۵-۲۱۶-۲۱۷-۲۱۸-۲۱۹-۲۲۰-۲۲۱-۲۲۲-۲۲۳-۲۲۴-۲۲۵-۲۲۶-۲۲۷-۲۲۸-۲۲۹-۲۳۰-۲۳۱-۲۳۲-۲۳۳-۲۳۴-۲۳۵-۲۳۶-۲۳۷-۲۳۸-۲۳۹-۲۴۰-۲۴۱-۲۴۲-۲۴۳-۲۴۴-۲۴۵-۲۴۶-۲۴۷-۲۴۸-۲۴۹-۲۵۰-۲۵۱-۲۵۲-۲۵۳-۲۵۴-۲۵۵-۲۵۶-۲۵۷-۲۵۸-۲۵۹-۲۶۰-۲۶۱-۲۶۲-۲۶۳-۲۶۴-۲۶۵-۲۶۶-۲۶۷-۲۶۸-۲۶۹-۲۷۰-۲۷۱-۲۷۲-۲۷۳-۲۷۴-۲۷۵-۲۷۶-۲۷۷-۲۷۸-۲۷۹-۲۸۰-۲۸۱-۲۸۲-۲۸۳-۲۸۴-۲۸۵-۲۸۶-۲۸۷-۲۸۸-۲۸۹-۲۹۰-۲۹۱-۲۹۲-۲۹۳-۲۹۴-۲۹۵-۲۹۶-۲۹۷-۲۹۸-۲۹۹-۳۰۰-۳۰۱-۳۰۲-۳۰۳-۳۰۴-۳۰۵-۳۰۶-۳۰۷-۳۰۸-۳۰۹-۳۱۰-۳۱۱-۳۱۲-۳۱۳-۳۱۴-۳۱۵-۳۱۶-۳۱۷-۳۱۸-۳۱۹-۳۲۰-۳۲۱-۳۲۲-۳۲۳-۳۲۴-۳۲۵-۳۲۶-۳۲۷-۳۲۸-۳۲۹-۳۳۰-۳۳۱-۳۳۲-۳۳۳-۳۳۴-۳۳۵-۳۳۶-۳۳۷-۳۳۸-۳۳۹-۳۴۰-۳۴۱-۳۴۲-۳۴۳-۳۴۴-۳۴۵-۳۴۶-۳۴۷-۳۴۸-۳۴۹-۳۵۰-۳۵۱-۳۵۲-۳۵۳-۳۵۴-۳۵۵-۳۵۶-۳۵۷-۳۵۸-۳۵۹-۳۶۰-۳۶۱-۳۶۲-۳۶۳-۳۶۴-۳۶۵-۳۶۶-۳۶۷-۳۶۸-۳۶۹-۳۷۰-۳۷۱-۳۷۲-۳۷۳-۳۷۴-۳۷۵-۳۷۶-۳۷۷-۳۷۸-۳۷۹-۳۸۰-۳۸۱-۳۸۲-۳۸۳-۳۸۴-۳۸۵-۳۸۶-۳۸۷-۳۸۸-۳۸۹-۳۹۰-۳۹۱-۳۹۲-۳۹۳-۳۹۴-۳۹۵-۳۹۶-۳۹۷-۳۹۸-۳۹۹-۴۰۰-۴۰۱-۴۰۲-۴۰۳-۴۰۴-۴۰۵-۴۰۶-۴۰۷-۴۰۸-۴۰۹-۴۱۰-۴۱۱-۴۱۲-۴۱۳-۴۱۴-۴۱۵-۴۱۶-۴۱۷-۴۱۸-۴۱۹-۴۲۰-۴۲۱-۴۲۲-۴۲۳-۴۲۴-۴۲۵-۴۲۶-۴۲۷-۴۲۸-۴۲۹-۴۳۰-۴۳۱-۴۳۲-۴۳۳-۴۳۴-۴۳۵-۴۳۶-۴۳۷-۴۳۸-۴۳۹-۴۴۰-۴۴۱-۴۴۲-۴۴۳-۴۴۴-۴۴۵-۴۴۶-۴۴۷-۴۴۸-۴۴۹-۴۵۰-۴۵۱-۴۵۲-۴۵۳-۴۵۴-۴۵۵-۴۵۶-۴۵۷-۴۵۸-۴۵۹-۴۶۰-۴۶۱-۴۶۲-۴۶۳-۴۶۴-۴۶۵-۴۶۶-۴۶۷-۴۶۸-۴۶۹-۴۷۰-۴۷۱-۴۷۲-۴۷۳-۴۷۴-۴۷۵-۴۷۶-۴۷۷-۴۷۸-۴۷۹-۴۸۰-۴۸۱-۴۸۲-۴۸۳-۴۸۴-۴۸۵-۴۸۶-۴۸۷-۴۸۸-۴۸۹-۴۹۰-۴۹۱-۴۹۲-۴۹۳-۴۹۴-۴۹۵-۴۹۶-۴۹۷-۴۹۸-۴۹۹-۵۰۰-۵۰۱-۵۰۲-۵۰۳-۵۰۴-۵۰۵-۵۰۶-۵۰۷-۵۰۸-۵۰۹-۵۱۰-۵۱۱-۵۱۲-۵۱۳-۵۱۴-۵۱۵-۵۱۶-۵۱۷-۵۱۸-۵۱۹-۵۲۰-۵۲۱-۵۲۲-۵۲۳-۵۲۴-۵۲۵-۵۲۶-۵۲۷-۵۲۸-۵۲۹-۵۳۰-۵۳۱-۵۳۲-۵۳۳-۵۳۴-۵۳۵-۵۳۶-۵۳۷-۵۳۸-۵۳۹-۵۴۰-۵۴۱-۵۴۲-۵۴۳-۵۴۴-۵۴۵-۵۴۶-۵۴۷-۵۴۸-۵۴۹-۵۵۰-۵۵۱-۵۵۲-۵۵۳-۵۵۴-۵۵۵-۵۵۶-۵۵۷-۵۵۸-۵۵۹-۵۶۰-۵۶۱-۵۶۲-۵۶۳-۵۶۴-۵۶۵-۵۶۶-۵۶۷-۵۶۸-۵۶۹-۵۷۰-۵۷۱-۵۷۲-۵۷۳-۵۷۴-۵۷۵-۵۷۶-۵۷۷-۵۷۸-۵۷۹-۵۸۰-۵۸۱-۵۸۲-۵۸۳-۵۸۴-۵۸۵-۵۸۶-۵۸۷-۵۸۸-۵۸۹-۵۹۰-۵۹۱-۵۹۲-۵۹۳-۵۹۴-۵۹۵-۵۹۶-۵۹۷-۵۹۸-۵۹۹-۶۰۰-۶۰۱-۶۰۲-۶۰۳-۶۰۴-۶۰۵-۶۰۶-۶۰۷-۶۰۸-۶۰۹-۶۱۰-۶۱۱-۶۱۲-۶۱۳-۶۱۴-۶۱۵-۶۱۶-۶۱۷-۶۱۸-۶۱۹-۶۲۰-۶۲۱-۶۲۲-۶۲۳-۶۲۴-۶۲۵-۶۲۶-۶۲۷-۶۲۸-۶۲۹-۶۳۰-۶۳۱-۶۳۲-۶۳۳-۶۳۴-۶۳۵-۶۳۶-۶۳۷-۶۳۸-۶۳۹-۶۴۰-۶۴۱-۶۴۲-۶۴۳-۶۴۴-۶۴۵-۶۴۶-۶۴۷-۶۴۸-۶

۱- آئین نامه وظایف کلومندان اداره پلیس راه آهن دوتی ایران چاپخانه راه آهن ایران نمونه ۶۸ ص ۳۹.

۲- بموجب قانون ضمیمه شدن ادارات پلیس انتظامی راه آهن و هوایمائی کشوری و اداره انتظامی نگهبانی گمرکات به شهر بانی کل کشور مصوب ۱۳۴۶/۳/۸ (پلیس راه آهن جزء شهر بانی کل کشور گردیده ولی در وظیفه اعلام وقوع بزه مذکور در ماده ۲۵۶ تغییری داده نشده و همخان بقوت خود باقی است) (نگارنده)

۹ - موافق ماده ۴۷ نظامنامه اداره تنظیمه مصوب ۱۳۳۳ هـ. ق. ۱ و ۲ و ۳ وظیفه مامورین تنظیمه نه تنها اینست که راپورت جرّمها را بروی خودبهند بلکه سایر وقایع و حوادث مهمّه را نیز باطلاع آنها برسانند.

۱۰- طبق ماده ۱۵۰ نظامنامه مزبور در مدت خدمت خود آژان باید وقایعی که قابل راپورت هست در دفتر خود بنویسد و در ورقه تفتیشیه ساعتی راکه رئیس اونفرمه یا صاحب منصبان ناحیه نسبت باو تفتیش نموده اند قید کند و این ورقه را به آژانی که عوض او معین میشود بدهد و بالاخره آژانی که خدمت را انتها میدهد ورقه مزبور را بکمیساریا تقدیم خواهد نمود.

۱۱- طبق بنیاد آخر ماده ۱۵۱ نظامنامه فوق الذکر آثاران باید راہورت وقایع مہمہ را فوراً بہ کمیسیون را بہد.

(۱) نظامنامه اداره نظمیة. تألیف و پیشنهادی مسیو وستد اهل رئیس کل تشکیلات نظمیة ایران مصوبه ۳. تعمیر صفرا مظفر مطابق ۲۹ قوس بارس نیس ۱۳۳۳ مطبوعه بوسفور، تهران.

(۲) ماده ۱۳۳. انشاء وامضاء راپورتها به عهده کمیس یوده و مشاورایه مسئول صحت مدلول آنهاست

ذیل مادہ ۱۳۴ ہر گاہ کسی وقوعِ جنحہ و جنایتی را خبر دہد باید فوراً بہ پولیس تائیمات اطلاع دادہ شود۔

ماده ۱۵۹- ماموریت مخصوص پلیس تأیinat جلوگیری از جنحه و جنایات است و در صورت وقوع مکلف به کشف آن بوده و باید تحقیقات و تفتیشات لازم را بعمل آورده مجرمین را دستگیر و توقیف نماید.

ماده ۱۷۵ هر کمیسر مسئول شعبه خود بوده و باید دقت نماید که راپورت تقشیرات و استسقات بطور صحیح انشاء شود و در مواقع مهمه کلیه تحقیقات و استسقات را در راپورت بگنجاند.

بعض موارد قدرت و اعتبار قانونی خود را از دست داده ولی در بسیاری موارد خصوصاً در آن قسمت که راجع به تکالیف پلیس میشود هنوزهم معتبر میباشد. از آن قبیل است: وورد مذکور در ماده ۴۷.

اعلام نمایند.....).

۳- بموجب بخشنامه ۸ آوریل ۱۹۲۵ صاحب منصبان ثبت احوال فرانسه

مكلف شده بودند كه برخى مسائل مربوط به احوال شخصيه از قبيل تولد، مرگ، ازدواج و طلاق را اعلام نمايند ضمانت اجرای تخلف از بخشنامه ياد شده نيز كيفر انضباطی بود. (۱)

۴- برابرماده ۶۲ قانون جزائی هر كس كه ناظر شروع باجرای جنایتي یا وقوع آن بوده یا وجود امکان جلو گیری یا محدود ساختن ارتكاب آن از اقدام به خود داری نماید و یا هنگاميكه ميدانسته تمام یا بعض از مرتكبين مجدداً مرتكب جرم خواهند شد مقامات اداری و قضائی را فوراً از موقع آگاه ن سازد، به زندان از يك تاسه ماه و پرداخت غرامت از ۱۵۰۰۰ تا ۳۶۰۰۰ فرانك یا يكی از این دومجازات محكوم خواهد شد.

۵- مطابق قانون مجازات فرانسه اعلام نکردن «توطئه بر علیه امنیت مملكت» جرم است وقابل مجازات (۲).

۷- در حقوق فرانسه مانند ایران ولادت طفل باید وسیله والدین یا سایر کسانیکه در حین ولادت حاضر بوده اند بمراجع صالحه اداری اعلام گردد طبق ماده ۵۵ قانون مدنی فرانسه اعلام مزبور ضروری میباشد تخلف از تکلیف مزبور باستناد ماده ۱۳۴۶ قانون جزائی فرانسه جرم است (۳)

۸- عدم اعلام موضوع بازداشت غیر قانونی از طرف گروهی از کارمندان دولت به مقامات مافوق برابر ماده ۱۱۹ قانون جزائی فرانسه جرم بوده و مستلزم مجازات میباشد (۴)

1- Bouzat et Pinatel: O.p. Cit. p. 1171.

2- Dictionnaire De Droit. Dalloz 1966 Et Sup. 1969.p 547.

3- Don Dieu De Vabres. Traité de Droit Criminel 3. Ed. 1947.P. 70

4- Ibid.

نتیجه از ملاحظه نمونه های مذکور فوق معلوم میگردد که، اولاً در قوانین ومقررات ایران اعلامات تکلیفی بردونوع است:

اعلاماتی که موضوع آنها عنوان آجرام است (مطلع ساختن برخی مقامات صلاحیتدار از وقوع جرائم) (اعلام مقامات رسمی از وقوع جرائم) (۱)

اعلاماتی که موضوع آنها عنواناً جرم نیست بلکه قانونگذار اطلاع دادن بعضی حوادث غیر کیفری را وظیفه بعض اشخاص رسمی ومقامات دولتی قرار داده و برای سرپچی از این تکلیف نیز مجازات تعیین نموده است.

ثانیاً اعلام کنندگان اشخاص رسمی دولتی هستند یا باقتضای وظیفه خاص در حکم اشخاص رسمی ودولتی می باشند.

دوم- اعلامات رسمی در سیستم فرانسوی

۱- طبق بند ۲ از ماده ۴۰ قانون ۱. د. ک (۲) هر مقام یا مستخدم عمومی یا صاحب منصب دولتی که مطلع از وقوع جنحه یا جنایتی شود مکلف است مراجع قضائی واداری مربوطه را از جریان آگاه نماید یا اطلاعات و گزارشات وصورت مجلسها و مدارك امر را بمقامات قضائی صالحه تحویل دهد.

۲- بدستور بند اول ماده ۱۹ ق. ۱. د. ک (۳) صاحب منصبان پلیس قضائی مکلفند بمحض اطلاع از وقوع جنایات، جنحه ها، خلافها فوراً مراتب را به دادستان

۱- مواد ۲۷۵ و ۲۸۵ ق. م. ع ایران. بدیهی است این نوع اعلام با اعلام جرمیکه اشخاص عادی یا دولتی غیر موظف تحت تأثیر انگیزه های گوناگونی چون نفی، حسد، دفاع، انتقام بعمل می آورند تفاوت دارد زیرا اعلام مزبور از قبیل اعلامات تکلیفی است که اغلب میتوان آنها را به (گزارش) تعبیر کرد در صورتیکه اعلام های اشخاص عادی تکلیفی نمیشند بلکه از نوع اعلامات خصوصی هستند که در بند دوم همین بحث از آن صحبت خواهد شد.

2- Code de Procedure Et de Justice Militaire. Paris

Dalloz 1969-1970. p. 63.

3- Ibid.p. 56

سوم- اطلاعات رسمی در سیستم افریقائی

- ۱- برابر ماده ۱۲۲. ق. ۱. د. ک. گابن و افریقای مرکزی و ماده ۲۸ کنگو ماده ۳۹ نیجریه و ماده ۵۰ ساحل عاج و ماده ۳۵ موریتانی و ماده ۱۶ ق. ۱. د. ک. ماداگاسکار صاحب منصبان و مأمورین دولتی مکلفند اطلاعاتی را که در جین انجام وظایف خود در مورد وقوع بزهی پیدا کرده اند به دادستان بدهند (۱).
- ۲- مطابق مواد ۳۰ قانون تحقیقات جنائی و ۱۶۱ ق. ۱. د. ک. ماداگاسکار هر کس که شاهد وقوع جنایت یا جنحه بر ضد امنیت عمومی مملکت یا حیات یا مالکیت دیگری باشد مکلف است مراتب را بمقامات صلاحیت دار اطلاع دهد (۲)

- 1- Enquête de Police Pub. Service Cooperation International De La Police Nationale, Paris 1964 P. 3.
- 2- IBD.

از: دکتر فیروز شهیدی

تعلیق مراقبتی مجازات

« مقدمه »

۱- **تغییر نظر** - وارد شدن نظام تعلیق مجازات در قوانین را باید نتیجه تأثیر مطالعات جرم شناسی در حقوق جزا دانست.

امروزه غالب حقوقدانان چنین عقیده دارند که هدف مجازات، قبل از هر چیز، آنست که اجتماع را در مقابل ارتکاب مجلد جرم از طرف مجرم، مصون بدارد و برای رسیدن باین هدف باید مجرم را اصلاح کرد یا بعبارت دیگر دوباره «اجتماعی نمود» علمای حقوق جزا باین مطلب توجه نموده اند که اگر چه سلب آزادی مجرم یک تنبیه لازم بنشار می رود لیکن برای تربیت و اصلاح او کافی نیست بعلاوه مضار مجازاتهای کوتاه مدت زندان در اکثر موارد آشکار شده است.

مجازات کوتاه مدت زندان معمولاً نمی تواند تأثیری مثبت از نظر تربیت و تغییر اخلاق مجرم داشته باشد. گذشته از این، این نوع مجازات غالباً باعث اثرات